



Vonnisnummer / Griffienummer /
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak 9 december 2021
Naam van de eerste beklaagde VAN RANST Marc
Systeemnummer parket 21G1251 Notitienummer /M///0 Rolnummer 21M001361

rechtbank van eerste
aanleg Antwerpen,
afdeling Mechelen
Kamer MC1

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

In de zaak van het openbaar ministerie en de rechtstreeks dagende partij:

Willem **ENGEL**

geboren op [REDACTED]

wonende te [REDACTED]

rechtstreeks dagende partij, die persoonlijk verschijnt

tegen :

Marc, Albert Rachel **VAN RANST**, RRN [REDACTED]

geboren te [REDACTED]

op [REDACTED]

van Belgische nationaliteit

wonende te [REDACTED]

rechtstreeks gedaagde partij, die persoonlijk verschijnt

Rechtstreeks gedagvaard bij geregistreerd exploit van Erik Verstraeten, gerechtsdeurwaarder te Mechelen, dd. 30 augustus 2021 en aangezegd aan de procureur des Konings te Mechelen bij geregistreerd exploit van voormelde gerechtsdeurwaarder.

teneinde:

Na toepassing van de strafwet de gedaagde te veroordelen om aan verzoeker een schadevergoeding te betalen provisioneel begroot op 1.000,00 euro; de gedaagde te veroordelen tot alle kosten van het geding, met daarin begrepen de kosten van de dagvaarding, en een rechtsplegingsvergoeding aan de zijde van de verzoeker provisioneel begroot op 1.440,00 euro; het te vellen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling, en met uitsluiting van de mogelijkheid tot kantonnement.

Uit hoofde van :

Te Mechelen en de rest van het Belgische Rijk, laster (artikel 443 Sw.)

Op 11 augustus 2021, door in een interview op VTM te verklaren dat hij Willem Engel verder een "virusontkenner" noemt.

PROCEDURE

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

De rechtspleging verliep in de Nederlandse taal.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde alle aanwezige partijen.

BEOORDELING OP STRAFGEBIED

1.Feiten

1.

De rechtstreeks gedaagde partij, Marc VAN RANST, werd op 30 augustus 2021 door de rechtstreeks

dagende partij, Willem ENGEL, rechtstreeks gedagvaard voor de correctionele rechtbank voor de volgende feiten:

Te Mechelen en de rest van het Belgisch Rijk, laster (art. 443 Sw.),

Op 11 augustus 2021 door in een interview op VTM te verklaren dat hij Willem Engel verder een “virusontkenner” noemt.

2.

Het betreft een televisie-interview dat de rechtstreeks gedaagde partij op 11 augustus 2021 heeft gegeven aan de Vlaamse Televisie Maatschappij bij het buitenkomen van de zittingszaal van de Mechelse correctionele rechtbank, nadat een eerdere zaak (met beweerde lasterlijke uitlatingen van de rechtstreeks gedaagde partij in een kranteninterview/-artikel en op Twitter ten aanzien van de rechtstreeks dagende partij als voorwerp) door deze rechtbank was behandeld en in beraad genomen.

De letterlijke bewoordingen van het interview waarnaar verwezen wordt, luiden als volgt:

Interviewer VTM: *“Laatste vraag, gaat u zich in de toekomst wat inhouden qua tweets of uw taalgebruik aanpassen?”*

Rechtstreeks gedaagde partij: *“Wat een vraag. Wat een tendentieuze vraag. En het antwoord op de beide dingen is, neen, absoluut niet, want er is geen enkel probleem mee. Het is niet omdat Willem Engel niet graag heeft dat hij een virusontkenner wordt genoemd, dat niemand dat zou mogen zeggen. Zo draait de wereld niet.”*

(stuk 4 van de rechtstreeks dagende partij)

3.

De rechtstreeks gedaagde partij betwistte ter terechtzitting van 28 oktober 2021 de hem ten laste gelegde feiten en vroeg om hem vrij te spreken. Ook het openbaar ministerie vorderde op de terechtzitting van 28 oktober 2021 de vrijspraak in hoofde van de rechtstreeks gedaagde partij.

2. Bevoegdheid ratione materiae van de rechtbank

4.

De rechtstreeks gedaagde partij wierp de onbevoegdheid van deze rechtbank op.

Op grond van artikel 150 van de Gecoördineerde Grondwet behoren drukpersmisdrijven, behalve deze die door racisme of xenofobie ingegeven zijn, tot de bevoegdheid van het hof van assisen.

De rechtstreeks dagende partij is van mening dat de uitspraken die tijdens het interview op 11 augustus 2021 werden gedaan gelet op hun samenhang met de schriftelijke uitlatingen in een krantenartikel eveneens als een beweerdelijk drukpersmisdrijf aanzien moeten worden, waarvoor enkel het hof van assisen bevoegd is. De rechtstreeks gedaagde partij verwees daartoe naar een arrest van 19 februari 1985 van het Hof van Beroep te Brussel, waarbij het Hof oordeelde dat het begrip drukpers in de moderne stand van de techniek tot het televisiemedium dient te worden uitgebreid (Brussel 19 februari 1985, RW 1985-86, 806).

De rechtbank volgt de stelling van de rechtstreeks gedaagde partij niet. Een drukpersmisdrijf, in de zin van artikel 150 van de Gecoördineerde Grondwet waarvoor enkel het hof van assisen bevoegd is, vereist een strafbare meningsuiting in een tekst die vermenigvuldigd is door een drukpers of een

gelijkaardig procedé, zoals digitale verspreiding. De vermenigvuldiging van strafbare mondelinge of audiovisuele meningsuitingen levert geen persmisdrijf op. Het gaat in die gevallen niet om geschreven teksten (zie ook Cass. 29 oktober 2013, AR P13.1270.N). Tv-uitzendingen zijn geen vormen van meningsuiting door middel van gedrukte geschriften (zie ook Cass. 2 juni 2006, AR C.03.0211.F).

De geviseerde uitlatingen van de rechtstreeks dagende partij in het televisie-interview van 11 augustus 2021 werden niet gedaan via een drukpers of een gelijkaardig procedé.

Deze rechtbank dient zich bijgevolg niet onbevoegd te verklaren om kennis te nemen van de strafvordering die door de rechtstreeks dagende partij via de rechtstreekse dagvaarding van 30 augustus 2021 werd ingeleid ten aanzien van de rechtstreeks gedaagde partij.

3. Beoordeling van schuld

5.

Laster (artikel 443 van het Strafwetboek) bestaat erin aan een persoon kwaadwillig een bepaald feit ten laste te leggen dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen, en waarvan het wettelijk bewijs niet wordt geleverd, terwijl de wet dat bewijs toelaat (zie ook Cass. 2 mei 2001, AR P.01.0174.F).

Laster veronderstelt aldus onder meer de aantijging van een welbepaald feit, dat rechtstreeks of door een tegenbewijs bewezen kan worden. Volgens de rechtstreeks dagende partij gaat het om het feit dat de rechtstreeks gedaagde partij hem op 11 augustus 2021 in een interview op VTM een “virusontkenner” heeft genoemd.

6.

De rechtbank stelt vast dat de rechtstreeks dagende partij vertrekt vanuit de verkeerde feitelijke premisse dat de rechtstreeks gedaagde partij hem op 11 augustus 2021 in een televisie-interview een virusontkenner zou hebben genoemd. Dat is niet correct. De rechtstreeks gedaagde partij gaf in dit interview enkel aan dat hij zich in de toekomst niet zou inhouden qua tweets of zijn taalgebruik zou aanpassen en dat hij het er niet mee eens was dat niemand de rechtstreeks dagende partij een virusontkenner zou mogen noemen.

Zelfs indien men er van zou uitgaan dat de rechtstreeks gedaagde partij de rechtstreeks dagende partij via de gebruikte bewoordingen onrechtstreeks een virusontkenner zou hebben genoemd, is er in casu geen sprake van laster. Het ‘zijn van een virusontkenner’ maakt immers geen voldoende welbepaald feit uit in de zin van artikel 443 van het Strafwetboek.

7.

Gelet op het voorgaande dient de rechtbank niet verder in te gaan op de overige middelen van de rechtstreeks gedaagde partij en de rechtstreeks dagende partij.

8.

De rechtbank spreekt de rechtstreeks gedaagde partij bijgevolg vrij voor de hem ten laste gelegde feiten.

VORDERING TOT SCHADEVERGOEDING VAN DE RECHTSTREEKS GEDAAGDE PARTIJ TEN AANZIEN VAN DE RECHTSTREEKS DAGENDE PARTIJ WEGENS TERGEND EN ROEKELOOS GEDING

1.

De rechtstreeks gedaagde partij verzoekt om de rechtstreeks dagende partij wegens tergend en roekeloos geding te veroordelen tot een provisionele schadevergoeding van 7.000,00 euro, te vermeerderen met de wettelijke interesten vanaf het moment van de dagvaarding.

2.

De artikels 159, 191 en 212 van het Wetboek van Strafvordering staan de strafrechter toe om uitspraak te doen over de vorderingen van de beklagde tegen de burgerlijke partij tot vergoeding van de schade die hem door de vervolging werd berokkend. Wanneer een partij de bedoeling heeft om een tegenpartij schade te berokkenen of wanneer zij haar recht om in rechte op te treden uitoefent op een wijze die de perken van de normale uitoefening van dat recht door een bedachtzaam en zorgvuldig persoon kennelijk te buiten gaat, heeft een procedure een roekeloos en tergend karakter. De rechter oordeelt onaantastbaar, op grond van het geheel van de omstandigheden van de zaak, of er proceduremisbruik is (zie ook Cass. 28 september 2011, AR P.11.0711.F; Cass. 20 december 2017, AR P.17.0426.F; S. VAN OVERBEKE, "De beklagde of inverdenkinggestelde als eiser tot schadeloosstelling in de strafprocedure: een reeds oude eend in de strafrechtelijke bijt (noot onder Cass. 20 december 2017), RW 2018-19, afl. 38, 1504-1508).

De rechtbank is van oordeel dat de onderhavige procedure van de rechtstreeks dagende partij ten aanzien van de rechtstreeks gedaagde partij een tergend en roekeloos karakter heeft. De rechtstreeks dagende partij oefent haar recht om in rechte op te treden niet uit als een bedachtzaam en zorgvuldig persoon en had kennelijk ook de bedoeling om de rechtstreeks dagende partij schade te berokkenen.

De rechtbank leidt dit af uit de volgende elementen in samenhang beschouwd:

- de verklaring van de rechtstreeks dagende partij in een interview van 12 juli 2020 (voor het programma 'Kantelpunt'): *"Het is zaak dat we de tegenpartij in de verdediging duwen. Want als ze aan het verdedigen zijn, ja, dan kunnen ze dus niet meer aanvallen. En het hele punt is, als er zoveel rechtszaken tegen overheidsinstanties, tegen media zijn, dan heb je toch het simpele feit van "waar rook is, is vuur", en van "nou ja, dat is niet helemaal geloofwaardig". En dat is dus ook weer, los van of je wel of geen gelijk krijgt, de geloofwaardigheid vernietigen."* (stuk 82b rechtstreeks gedaagde partij);
- de verklaring van de rechtstreeks dagende partij in een interview van 11 september 2021 (voor VTM): *"Als hij straks wordt vrijgesproken, dan begint de volgende rechtszaak. Dit is niet afgelopen. Dit wordt een lange stroom van rechtszaken voor iemand die in mijn optiek het volk heeft bedrogen."* (stuk 225 rechtstreeks gedaagde partij);
- de ruchtbaarheid die aan deze en de eerdere procedure werd gegeven via diverse mediakanalen (met inbegrip van de website van de organisatie Viruswaarheid) en via sociale media.

De rechtstreeks gedaagde partij heeft door deze onzorgvuldige houding ongetwijfeld materiële schade (onder meer administratiekosten, verplaatsingskosten, voorbereidingstijd) en morele schade (onder meer reputatieschade en de zorgen waarmee een juridische procedure gepaard gaan) geleden. Deze schadevergoeding (materieel en moreel vermengd) wordt door de rechtbank naar billijkheid begroot op een bedrag van 4.000,00 euro, met inbegrip van de vergoedende interesten tot op heden. Vanaf heden worden op dit bedrag de gerechtelijke interesten aan de wettelijke interestvoet toegekend tot op de dag van volledige betaling. De rechtbank ziet geen reden om deze

schadevergoeding slechts provisioneel toe te kennen.

VORDERING TOT SCHADEVERGOEDING VAN DE RECHTSTREEKS DAGENDE PARTIJ TEN AANZIEN VAN DE RECHTSTREEKS GEDAAGDE PARTIJ

3.

De rechtstreeks dagende partij verzoekt om de rechtstreeks gedaagde partij te veroordelen tot een provisionele schadevergoeding van 1.000,00 euro en tot de gerechtskosten (met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding van 1.440,00 euro).

De vordering van de rechtstreeks dagende partij dient evenwel ongegrond te worden verklaard aangezien de rechtstreeks gedaagde partij wordt vrijgesproken voor de hem ten laste gelegde feiten (zie in die zin o.a. R. SIERENS, "Burgerlijke partijstelling voor de politierechtbank", CABG 2009/1, p. 29, nr. 83; R. DECLERCQ, *Beginnelen van strafrechtspleging*, Mechelen, Kluwer, 2007, p. 1168, nr. 2718; R. VERSTRAETEN, *Handboek strafvordering*, Antwerpen, Maklu, 2007, p. 1005, nr. 2120; Cass. 21 september 1990, AC 1990-91, nr. 35, p. 68-72; Cass. 18 november 1976, AC 1977, p. 312-315).

**OM DEZE REDENEN :
DE RECHTBANK :**

Gelet op de reeds in het vonnis aangehaalde artikelen en op de artikelen :

- 11, 12, 14, 21, 22, 23, 31 tot 37, 40 en 41 van de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken;
- 1 en 3 wet van 5 maart 1952, gewijzigd door de wet van 24 december 1993;
- 28 en 29 wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen;
- 1 en 3 programmawet van 24 december 1993;
- 2, 3, 4 wet 26 juni 2000;
- EU-verordening nr. 1103/97 van de Raad van 17 juni 1997 over de invoering van de euro;
- EU-verordening nr. 974//98 van de Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro;
- 159, 162, 162bis, 179, 190, 191, 194, 195, 212 van het wetboek van strafvordering;
- 2, 3 van het strafwetboek;

door de voorzitter ter terechtzitting aangewezen;

op tegenspraak ten aanzien van Marc **VAN RANST** en Willem **ENGEL**.

Op strafgebied

Spreekt Marc VAN RANST voor de enige tenlastelegging **VRIJ**.

Veroordeelt Willem ENGEL tot betaling van:

- een bijdrage van 22,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- de kosten van de strafvordering, waaronder de kosten van de rechtstreekse dagvaarding, tot op heden begroot op 0,00 EUR.

Op burgerlijk gebied

Verklaart de vordering van de rechtstreeks dagende partij ten aanzien van de rechtstreeks gedaagde partij ontvankelijk maar ongegrond.

Verklaart de vordering van de rechtstreeks gedaagde partij ten aanzien van de rechtstreeks dagende partij ontvankelijk en deels gegrond als volgt:

Veroordeelt de rechtstreeks dagende partij, Willem ENGEL, om aan de rechtstreeks gedaagde partij, Marc VAN RANST, een bedrag van **vierduizend euro (4.000,00 euro)** te betalen, te vermeerderen met de gerechtelijke interesten aan de wettelijke interestvoet vanaf heden tot op de dag van volledige betaling.

Dit vonnis is gewezen door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Mechelen, kamer MC1:

- Jessica Bourlet, ondervoorzitter, voorzitter van de kamer
 - Suzy Vanhoonacker, ondervoorzitter, die mede beraadslaagd heeft en die thans wettig verhinderd is, en die in de onmogelijkheid verkeert om dit vonnis te ondertekenen
 - Klaartje Kinnaer, rechter
- en uitgesproken in openbare terechtzitting op 9 december 2021 door de voorzitter, in aanwezigheid van een magistraat van het openbaar ministerie, met bijstand van griffier Kelly Van Lierop.

Kelly Van Lierop

Klaartje Kinnaer

Jessica Bourlet

Uitgesproken overeenkomstig artikel 782bis Gerechtelijk Wetboek in openbare terechtzitting van 09 december 2021 door mevrouw Jessica Bourlet, ondervoorzitter, voorzitter van de kamer, in aanwezigheid van het lid van het openbaar ministerie vermeld in het proces-verbaal van de terechtzitting en mevrouw Kelly Van Lierop, griffier.

Kelly Van Lierop

Jessica Bourlet